

DOMOVINA

Uredništvo

Jona Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 kron. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vln. Naročnina se pošilja upravnistvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate

se plačuje od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat: za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Demokratizem krščansko-socialne stranke.

Krščansko-socialno gibanje med katoliškimi narodi stoji, odkar je izdal papež Lev XIII. svojo slavno encikliko od 15. maja 1891 (o pogojih dela) pod vrhovnim vodstvom visokega duhovstva. Poleg tega oficijelnega cerkvenega krščanskega socializma se je bila razvila tudi še posebna, v resnici demokratična struja, katera vidi v bogatih klostrih in cerkvenih dostojanstvenikih prav take kapitaliste, kakeršni so posvetni, in v cerkveni politiki, politiko privilegirancev, kateri izkoriščajo mase. Ta stranka se je torej obrnila v svojem boju z enako silo tudi proti duhovskim kapitalistom in cerkveni kapitalistiški politiki, zato je papež tudi takoj strogo prepovedal vsem duhovnikom biti član te krščansko demokratične stranke ter je dal vse nje liste na indeks.

Pri nas na Slovenskem in v Avstriji sploh se ni do sedaj ta v resnici demokratična krščanska stranka nikjer pojavila. Pri nas je znan samo dunajski krščanski socializem, kateri stoji v vsem in povsod pod vodstvom škofov in Rima. To sicer taje vsi, na Dunaju in v Ljubljani, dr. Krek se dela celo razžaljenega, ako mu kdo reče, da je klerikalec. No to je prazna igra z besedami. Glava stranke, dr. Lueger, je rekel na zadnjem katoliškem shodu na Dunaju, ko je govoril o dobivanju vseučilišč: „Mislim, da mi vsi ne opešamo (v boju za pridobitev šolstva). Združeni z duhovstvom, od katerega nas hočejo ločiti, bomo vedno korakali naprej v boju za naše najdražje dobro, in ako Bog da, v tem boju tudi zmagamo“. Te besede, združenje staroverskih klerikalcev s kršč. soc. v en sam državno-zborski klub, jednaka taktika, skupno postopanje v vseh vprašanjih dokazujejo dovolj resnico moje trditve in menim, da o političnem značaju teh strank, naj se že imenujejo kakorkoli, ne more biti dvoma. Za njih demokratizem je pa edino merodajna prej omenjena enciklika, na katero s ponosom kažejo vsi katoliški politiki in sociologi kot na najjasnejši izraz katoliških nazorov in načel v velikem socialnem vprašanju.

Oglejmo si nekoliko ta demokratizem.

„V prvi vrsti naj bo konstatirano, da mora človeštvo ostati kakeršno je. (Poglavje: Vsi ljudje niso jednaki.) Nič ni bolj koristno nego gledati na svet, kakoršen je v resnici — in iskati hkratu drugod sredstev proti njega težavam“. Te pripomočke vidi v pokornosti, skromnosti, v krščanskem življenju sploh. Sklicuje se pri tem na cerkvene očete sploh, ki vernike spodbujajo k svetemu življenju ter pravi: „Š 25. One pa, kateri ne posedujejo darov tega sveta, uči Cerkev, da v

božjih očeh vboštvo ni sramota, in da se človek tega nima sramovati, ako mora z delom služiti svoj kruh. To je potrdil tudi Kristus sam, kateri, čeprav je bil bogat, je nam na ljubo v bog postal (2. Korin. VIII. 9) in kateri, čeprav sin božji in on sam Bog, je hotel, da bi se ga imelo za sina tesarjevega — da, ni se branil preživeti velik del svojega življenja kot tesar“. — O teh nazorih velikega papeža in preporoditelja krščanskega socializma pravi Henry George: „Zdi se, da je Vaša Svetost zgrešila pravi smisel tega učeč, da je Kristus, postavši sin tesarjev hotel samo pokazati, „da se človek tega nima sramovati, ako mora z delom služiti svoj kruh.“ To je skoro toliko, kakor bi dejal, da je s tem, ker ni okrajal ljudi, Kristus hotel pokazati, da se ni treba sramovati poštenosti. Ako hočete pomisliti, kako resnična je za vsakega človeka s širokim obzorjem razdelitev vseh ljudi v delavce, berače in tatove, se boste prepričali, da je bilo moralno nemogoče, da bi bil Kristus za časa svojega bivanja na zemlji mogel biti sploh kaj drugega kot delavec, zakaj On, ki je prišel, da izpolni postavbo, se mora toliko v dejanju, kolikor v besedi pokoriti božjemu zakonu o delu.“ In dalje . . . „In tako ste rekoč, da vboštvo ni sramota, vstvarili novo zmešnjavo. Zakaj vboštvo mora biti sramota, ker bi bilo v stanju socialne pravičnosti, ako si je iz verskih nagibov sam nistem izvolil, ali ako mi ga ni naložila neizogibna nesreča, samo posledica lahkomišelnosti ali lenobe“.

Papež nadalje priznava, da se gode revežem krivice, toda cerkev ima že od starodavnih časov dober lek proti temu v krščanskem vsmiljenju in miloščini, zato naj delavci opuste boje za „ničevno in smešno enakost“, puste naj svoje organizacije, katerih se poslužujejo v boju za obstanek: „Zakaj, ni ga človeškega načina, ki bi mogel kedaj nadomestiti udanost in samopozitvovalnost krščanske ljubezni“. (Encikl. 32.) O tem pravi H. George: „V civilizaciji, katera vtriplje s paro in elektriciteto, v kateri slika solnce slike in fonograf nabira govore, pač ne bo zadostovalo biti tako pravičen, kakor so bili naši očetje pravični. Umstveni napredek in materialni napredek zahtevata tudi primeren moralen napredek.“ Ta moralni napredek imenujemo socialno pravičnost, katera se izraža v zahtevi, naj se delavcu izplača polna vrednost njegovega dela.

Razlika med starimi časi, o katerih papež govori in katere bi zopet rad oživil, obstoji v tem, da danes delavec zahteva svoje pravice in odklanja miloščino, dočim se je po starem moral zadovoljiti z miloščino, ker mu pravice niso hoteli dati. Kar se tiče „nične in smešne enakosti“ pravi George, da

se pač nikdo ne bori za enakost v pozemeljskem bogastvu, mariveč za to, da vstvarimo tak socialen položaj, v katerem bode vsakemu, ki bode hotel delati, delo tudi jednako lahko dosegljivo, dočim mora dandanes na milijone zdravih, pridnih in delaželjnih ljudi praznovati in stradati sredi nakopičene bogastva, ker si je mala kopica privilegirancev, ki sama nič ne dela, vsa sredstva za delo osvojila in drugim njih svobodno uporabo onemogočila.

Papež govori v svoji encikliki o svetosti privatne posesti. Za demokratizem njegovih načel je posebno značilen ta le odstavek: „Od vsega najbolj bistveno je v današnjih dneh pohlepne grabežljivosti, da se množice vzdržijo v mejah dolžnosti; zakaj ako bi se tudi vsi borili za zboljšanje svojih razmer, vendar ne dovolj, ne pravičnost ne splošni blagor vzeti to, kar je koga drugega, ali položiti roke pod pretvezo nične in smešne enakosti na drugih ljudi bogastvo“. (Encikl. 41.)

Množice naj torej ostanejo lepo v mejah dolžnosti in naj mirno prenašajo, da je posamični okrajajo za vrednost njihovega dela. Množicam naj čut pravičnosti brani segati po tujem bogastvu, one pa naj mirno trpe, da jim drugi pod zaščito vere in zakonov in socialnega reda trgajo plodove njih dela z rok; množice naj v imenu reda, vere in dolžnosti tiho, pohlepno in skromno delajo in s svojimi rodbinami vred stradajo, dočim se bogastvo, katero so one vstvarile, steka v žepe nekaj malo izvoljencev. Za vse to pač res da pridejo v nebesa, kjer bomo vsi jednaki. Toda s to obljubo se ne more izlečiti socialne bolezni naše dobe in zato ne pomeni ta krščanski socializem pod vrhovnim vodstvom glavarja katoliške cerkve v tem boju korak naprej, ampak korak nazaj, ker zagovarja in vzdržuje stari red — to je stare krivice. S tem, da so klerikalni politiki to krščansko socialno politično strujo poistovetili s katoliško cerkvijo in vero, so obema napravili slabo uslugo. Človek zahteva od svoje vere odgovora tudi na posvetna in še posebno na socialna vprašanja. Glavar katoliške cerkve je pa trpečim odgovoril: molčite in trpite, kajti: „Bog nas ni vstvaril za pogubi podvržene in minljive stvari na zemlji, ampak za nebeške in na veke trajajoče reči; On nam je dal to zemljo kot kraj prognanstva in ne kot naše pravo bivališče itd.“ (Encikl. 23.)

Je li čuda tedaj, da se delavstvo čedalje bolj obrača od oficijelnih cerkev in še posebno od katoliške cerkve? „Kaj mi pomaga vera, katera stoji otrpla in malodušna nasproti večini problemov naše dobe? Kaj mi pomaga vera, katera in naj že obljublja kar hoče na onem svetu, ne more pa na tem svetu zaprečiti krivice?“ pravi George.

Da tudi krščanski socializem noče in ne mara zaprečiti krivic, obstoječih v današnjem socialnem redu, je jasno, kakor je tudi jasno, da je to navadna politična stranka, katera se pod pretvezo demokratizma bori za nadvlado duhovstva in cerkve v državi. Nevarna nam je ta stranka tem bolj, ker je nje glavar v Rimu, ki je tuj našemu narodu in našim narodnim in kulturnim težnjam.

Shod slovanskega učiteljstva v Pragi.

Iz Prage, 12. avg. 1908.

Slovansko učiteljstvo se je letos v prvič sešlo na skupno posvetovanje v Pragi. Bila sta pač že dva poskusa 1871. l. v Zagrebu in 1873. l. na Dunaju, no oba sta ostala brez uspehov, vprašanje še ni bilo zrelo. Kulturna vzajemnost se počasi razvija, toda napreduje pa vendar, o tem nam priča letošnji sestanek slovanskih delegatov in sedaj zopet učiteljski shod v Pragi. Drugi nekako spopolnuje prvega.

V ponedeljek so se sešli češki in vsi ostali slovanski učitelji v Žofinjski veliki dvorani. Predsednik odbora g. Skála pozdravi došle tovariše in tovarišice, katerih je bilo nad 1000. Nato je zapel učiteljski zbor iz Plzna Bendlov zbor „Svoji k svému“. V imenu mesta Prage je pozdravil zborovalce podžupan dr. A. Štych. V svojem govoru je rekel med drugim: „Z radostjo in ponosom gleda na Vaš shod danes ne samo naša slovanska Praga, ampak celo slovanstvo, saj je to prvi resnični in dostojni sad znamenitega vseslovanskega shoda, ki se je nedavno vršil v Pragi in na katerem je bil položen trdni temelj slovanski vzajemnosti. Vam je poverjeno, na kak način naj se položi v sprejemljivo, nežno otroško misel, zaupajočo svojemu učitelju, ne samo temelje izobrazbe in ublaženja, temveč tudi temelje baš vstvarjajočega se značaja za rodbino, družbo in narod. Baš redka jedinstvo, s katero gledate na vprašanje narodne odgoje, daje nam in vsemu slovanstvu sijajno jamstvo za to, da smo zaupali najdražji zaklad naroda, svoje otroke dobrim odgojiteljem, stoječim znanstveno na višini dobe in po sveji narodni zavesti v prvih vrstah narodnih bojevnikov.“

Uč. Skála se je nato zahvalil podžupanu na pozdravu ter povedal, kdo se je shoda udeležil. Nato je začelo šele pravo zborovanje. V imenu deželne osrednje zveze učiteljskih društev je spregovoril učit. Černý. Pozdravil je zbrano učiteljstvo in slovanske goste. Dejal je, da slavi učiteljstvo hkratu z vladarjevim jubilejem cesarja Franca Jožefa obenem tudi 40letnico osvoboditve šol iz nepoklicanih rok. Tudi v tem je današnji shod znamenit. Od ostalih govornikov

naj omenim vsenčiliškega profesorja Čelakovskega, ki je v imenu Narodnega sveta in kot vsenčiliški profesor pozdravil zbor. „Učiteljski shodi pomenijo prehod učiteljskih prizadevanj iz pasivitete k zaresni in svobodni delavnosti. Vrh tega so učiteljski shodi pripomogli proglobiti in dvigniti narodno misel.“ Končno želi posvetovanjem najboljši uspeh.

Nato je spregovoril prof. Drtina prekrasen govor, ki je napravil na ves zbor velik utis. Dejal je: Dragi kolegi učitelji, kolegije učiteljice. V imenu staroslavne češke univerze in njenega rektorja Magnifika z radostjo pozdravljam shod slovanskega učiteljstva v veleznameniti dobi, ko postaja naše vsenčilišče središče slovanskega dijaštva. Omenja zahtev učiteljstva po reformi učiteljske izobrazbe. „Naše vsenčilišče se zaveda naloge, ki jo ima v tem oziru ter bode s svojim delom pripomoglo k temu, da bi se uresničile težnje češkega učiteljstva po reformi njegove izobrazbe ter da bi si v tej važni stvari narod Komenskega priboril prvenstvo med kulturnimi narodi.

Vaš shod se vrši v dobi, ki je znamenitejša nego druge (dobe) v narodnem in v socialnem obziru. V narodnem obziru: ker smo že na raznih shodih formulirali kulturne zahteve slovanskih narodov v tej državi; v dobi, ko nam je po pripravnem shodu slovanskih delegatov izšla mnogo obetajoča zgodnica novega, naprednega in demokratičnega slovanstva, ko smo proglobili vprašanje slovanske vzajemnosti v kulturnih in narodno-gospodarskih obzirih.

Po socialni strani se vrši shod učiteljstva v dobi, ko je vprašanje socialne pravičnosti obenem tudi vprašanje malega slovanskega človeka; v dobi ko dvigamo težko obtožbo pred celim kulturnim svetom, da poklicana šolska oblastva v tej državi ne izpolnjujejo svojih dolžnosti, ne vršijo osnovnih državnih zakonov in zanemarijajo kulturne in šolske potrebe narodnih manjšin slovanskih. V tej dobi se je sešlo učiteljstvo slovanskih narodov ter postavilo na dnevni red svojih razprav najvažnejše vprašanje o narodni vzgoji, proglasivši svoje prepričanje, da je vprašanje narodne odgoje skupno in pereče vprašanje vsega slovanskega sveta. To dejstvo posebno radostno pozdravljam v imenu češke univerze ter želim, da bi ta vaša posvetovanja imela popolen uspeh. Naj bi vaš shod bil mejnik na polju slovanske odgoje, naj bi približal dobo narodnostne pravičnosti v tej državi. Naj reforma odgoje spolni in oživi tvori željo Komenskega, da bi se ti, ki so se rodili, tudi zavedali, da so se rodili kot ljudje z glavnim ciljem, da bi bili ljudje. Naj se uresniči prepričanje Palackega, da je najvišja dolžnost človeka, biti človek, naj bi postale meso zlate besede Pestalozzija, da bi izobrazena človeškost morala biti blagoslov sveta. Naj bi v tej dobi po večji zaslugi učiteljstva postalo češtvo in slovanstvo načelo naprednosti in prepoda modernega ljudstva v duhu pravičnosti in ljubezni.“

(Splošno, navdušeno odobravanje.)
Dalje sledi.

Politični pregled.

Domače dežele.

Cesar je imenoval dr. Pajerja deželnim glavarjem in dr. Gregorčiča njegovim namestnikom na Goriškem. Izid zadnjih deželnozborskih volitev ni torej ni najmanj vplival na ti dve imenovanji; ako bodo slovenski liberalci,

prepustili klerikalcem, kakor si ti žele tudi še jednega deželnega odbornika, potem ostane, kar se deželnega gospodarstva tiče, vse pri starem.

Da bi se vzdržal na banskem stolu, iznašel je baron Rauch srbsko veleizdajstvo, s katerim upa koalicijo diskreditirati in razbiti. Wekerle in Madžari sploh so tekom zadnjih let jasno spoznali, da bi s Hrvatsko ne mogli več tako pometati, ako bi se ideja edinosti med Srbi in Hrvati v političnem in kulturnem življenju zvela. Kdor hoče Hrvatsko ukloniti zopet pod madžarski jarem, mora na novo zanetiti staro sovraštvo med Srbi in Hrvati in treščiti to nesrečno deželo v oni kvas, iz katerega jo je bila rešila pametna politika koalicije. Koalicija pomeni ne samo v političnem, ampak tudi v kulturnem in gospodarskem oziru napredek, zato se nikakor ne smemo čuditi, da so se dvignili vsi nazadnjaški elementi z Madžari vred proti njej. To se je posebno jasno pokazalo sedaj, ko je Rauch začel s pomočjo vohuna Nastića in podobnih elementov gonjo proti „veleizdajskim Srbom“. Takoj so se mu pridružili klerikalci vseh strank in strančic v deželi in izven dežele. Tem rimskim zagrizencem je prišla ta Rauch-Wekerlova blaznost kakor nalašč in klerikalni listi v Zagrebu, po deželi in tudi v Ljubljani polnijo svoje predale s članki, v katerih pod pretezo pravaštva in hrvatskega radikalizma ščujejo proti Srbom in pravoslavni veri ter kakor plačani policijski hlapci sumničijo vse in vsakoga, ki je Srb, ali ki stoji s Srbi in s pravoslavjem samo v dobrih odnosih. Policijski vohun Nastić, ki se je v Cetinjski pravdi pred celim svetom odel z nevenljivo slavo vohunstva in plačanega špicelstva, katero najde in prinese za dober denar vsakomu in za vsako trditev in dolžitev potrebne „dokaze“ in če si je mora tudi iz prsta izmозgati, ta Nastić je naenkrat bar. Rauchu, hrvatskim in slovenskim klerikalcem vsega zaupanja vredna priča, njegove besede in njegov spis „Finale“ so tem zaveznikom (Rauch-pravaši-S. L. S.) neovrgljiv dokaz o srbski veleizdaji in zaroti. Da bi pa pri ognju, ki ga je dična madžarsko-rimska družba zanetila, rada pogrela tudi lonec verske mržnje, to se samoobsebi ume. „Hrvatstvo“, „Slovenec“ in kakor se ti rimski listi pač imenujejo, v ganljivi slogi ščujejo ne samo proti Srbom, ampak tudi proti pravoslavju. Da to ščuvanje vsaj nekoliko opraviči, se dela „Slovenec“ kakor bi verjel v te bajke o zaroti itd, in se sklicuje na revolucijonarni „statut“, priobčen v Nastićevi brošuri. V svojem članku o velesrbstvu pravi ta ljubljanski politik: „Posrbljenja hrvaških in slovenskih dežel ne maramo, ker bi to pomenilo tudi popravo pravoslavljenja in poorijentaljenje.“ Ne bojte se gospodje, ne rimstvo ne orientalistvo nima v sebi več toliko moči, da bi koga pritegnilo nase. Kdor hoče živeti in napredovati, mora mimo enega in drugega naprej do novih boljših in lepših oblik, čistejših in vzvišenejših verskih in etičnih načel, nego so ta, katere zastopate vi in vaši dozdevni konkurenti. Žalostno je samo to, da iz sektarske zaslepljenosti pomagata bar. Rauchovi in Wekerlovi policiji uklepati Hrvatsko pod madžarski jarem.

Vnanje države.

— Nemčija. Med nemškimi socialnimi demokrati je nastal razkol, ki vtegne postati še večjega političnega pomena. Že dosedaj sta bili v stranki dve struji, jedna pod vodstvom Bebelna, kateri se v vsem in povsod zagrizeno drži mrtve črke Marksovih naukov in načel — to strujo lahko imenujemo

radikalno-konservativno. Tem nasproti uči struja naprednjakov pod Bernsteinovim vodstvom, da ker se na svetu vse spreminja, treba tudi Marksove nauke novim časom in razmeram prilagoditi in razviti v novem duhu. Do sedaj sta pa obe struji v državnem parlamentu in v zbornicah posamičnih zveznih držav postopali jednotno — in sta vedno glasovali proti proračunu. Na zadnjem shodu v Stuttgartu so južno nemški soc. demokrati sklenili, da bodo njih poslanci v bodoče po svoji razsodnosti smeli glasovati za ali proti proračunu. „Vorwärts“ imenuje to upor južnonemških soc. dem. proti strankarski disciplini in mogoče je, da je to začetek nove dobe v političnem življenju te stranke, ki je bila sedaj že nekoliko otrpla.

Prosimo, da se nam poroča o društvenih prireditvah kratko in jedrnato, ker imamo v listu malo prostora.

Štajerske novice.

— Slovenski naprednjaki! Spominjajte se, da je vaša dolžnost povsod in ob vsaki priliki bojkotirati malharje!

— Zloraba vojaške godbe. V nedeljo napravi nek odbor veliko ljudsko slavnost na Glaziju v Celju. Pri tej slavnosti, katere čisti dobiček je namenjen v podporo društvu nemških obrtnikov v Celju, bode sodelovala godba pešpolka štev. 87! Godba našega pešpolka bode torej igrala na veselici, katere čisti dohodek bode uporabljen v čisto strankarske nemške namene. Proti tej zlorabi vojaške godbe kar najodločnejše protestiramo in smatramo kot žalitev in provokacijo to tembolj ker se bode to godilo v Celju, na narodno tako vročih tleh. Opozarjamo na to naše poslance, da o tem spregovore na pristojnem mestu resno besedo.

— Pravda Torrera Tiberija z njegovim „tajnikom“ Dorrom se je v pondeljek končala tako, da je moral Tiberio svojemu ekstajniku plačati 15 K zaostale nagrade, Dorro pa je ostal obljubljen senzacijonela odkritja o Tiberijevi silni moči in umetnosti — dolžan.

— Nesreča na Glaziju v Celju. Delavec, kateri je zadnjo nedeljo tako nesrečno padel na tla, da se je ubil, se imenuje Ivan Zajc. Fant je doma v Trebnjem iz krškega okraja in star 18 let.

— Kontrolni shodi se po odredbi vojnega ministerstva tudi letos ne bodo vršili. Glavni raporti se vrše kakor navadno.

— Zahvala. Gospod dr. Kukovec je daroval bralnemu društvu na Bregu pri Celju prispevek v znesku desetih kron, za kar se mu izreka tem potom iskrena zahvala.

— Bralno društvo na Bregu pri Celju je priredilo v nedeljo, 9. avgusta svoje prvo veselico z igro „Eno uro doktor“. Igralci so bili svoji nalogi povsem kos in so igrali v splošno zadovoljnost občinstva. Kar se tiče obiska, je bil Breg častno zastopan, kar je gotovo hvale vredno in je s tem že moralni uspeh zagotovljen. Tudi iz ostale okolice posetili so nas nekateri gosti. Iz Celja nismo pričakovali posebnega obiska, ker razmere do dobra poznamo, vendar nismo mislili, da se nas bode skoraj popolnoma ignoriralo. Mislimo vendar, da so tudi v mestu sloji, katerim bi bila naravnost potreba iskati stike z okoličani, in to niso samo trgovci in obrtniki, ampak tudi naši visoki politiki. Le ne preveč rezervirano in nas samo tistikrat poznati, kadar se nas potrebuje.

— 80. rojstni dan je slavila mati ministerskega predsednika baronica Beck v četrtek na gradu Plevni pri Žalcu. Baron Beck se povrne za nekaj dni na Dunaj nazaj. 18. avgusta se vrši na Dunaju posvetovanje celega ministerstva o vprašanjih, katera pridejo v jeseni na dnevni red v državnem zboru. Pozneje potuje ministerski predsednik v Pustriško dolino na Tirolskem z avtomobilom.

— Podoknico ste priredili o priliki 80 tega rojstnega dneva, kateri je bil včeraj, baronici Beckovi na Plevni pri Žalcu žalska požarna bramba in pevsko društvo „Edinost“. Okrog 8. ure zvečer ste se podali društvu s šostanjsko godbo na čelu v spremstvu mnogo drugih tržanov na Plevno. Kaj lepo se je videl spreved v večernem mraku: spredaj beli, modri in rdeči lampijončki, potem požarna bramba z bakljami in vzadaj zopet lampijončki. Pred gradom je bila sestavljena velika 80 iz samih lampijonov. Mešani zbor pevskega društva „Edinost“ je zapel pred verando grada sledeče zборе: dr. Schwabovo „Slanico“, Oskar Devovi „Barčico“ in „Vigred“ ter Ipavčevo „Vse minē“. Petje je bilo dovršeno in je našlo pri grajski gospodi, zlasti pri baronici Beckovi in baronu Becku mnogo odkritosrčnega priznanja. V presledkih med petjem je izvrstno igrala godba in so letele rakete proti nebu. Baron Beck in njegova mati, slavljenka, sta se pevcem in požarnikom ginjeno zahvaljevala. — Na Plevno so bili že pred večerom povabljeni Gotovljani; peli so in tamburali.

— Podprite preobloženo sadno drevje! Po nekod je sadno drevje letos tako obrodilo, da se kar lomi. Zato ga treba podpreti, kajti če pride poprej kakšen vihar, bo prepozno.

— Obrtniško hramilnico in posojilnico nameravajo ustanoviti mariborski Nemci.

— Izvoz sena je prepovedala srbska vlada, ker vlada letos zavoljo suše tudi v Srbiji pomanjkanje krme.

— Madžarska nestrpnost. Minul četrtek (dne 6. avgusta) se je vračala skozi Čakovec v Medjimurju procesija romarjev iz Marije Bistrice na Hrvaškem. Nek policaj je strgal mlademu romarju hrvaški trak s klobuka; potem pa se je s pomočjo orožnikov in drugih policajev lotil romarske zastave, na kateri je bil tudi pripet hrvaški trak in ga strgal. Nastal je hud pretep, v katerem so orožniki nekaj romarjev zaprli. Obsojeni bodo zaradi upora in pa „izdajstva domovine“. — Mažarski klerikalni list „Alkotmany“ napada orožništvo ne toliko zaradi dejstva samega kakor zaradi tega, da so orožnike nahujskali madžarski „neodvisneži“ in pa ker se list boji, da bi se v Medjimurju ne pričelo „nacionalitetno“ gibanje. Nesreča bi bila to v resnici: morda bi ljudstvo spoznalo, da ga prodajajo Madžarom lastni „hrvatski“ duhovniki, kateri se ne sramujejo kot madžarski klerikalci kandidirati in se dati voliti v državni zbor.

— Ptujski okr. zastop je poslal pod vodstvom g. poslanca dr. Ploja odposlanstvo k namestniji z nujno zahtevo, naj se takoj store potrebni koraki za pomoč po suši. Na zgornjem Dr. polju gotovo ni boljše ko na spodnjem; pa kaj to Pišku mar!

— O zboljšanju živinskih cen se poroča tudi z zadnjega sejma v Slovenjgradcu. Cene so bile za 100 kg žive teže (goveja živina) med 54 in 62 kron.

— Samomor. Vrtnar grofa Schönborna v Slivnici pod Mariborom Kolmann je nabasal lovsko puško z vodo ter se ustrelil pod brado v glavo, karero je strel popolnoma raztrgal.

— **Pogorela** je posestniku Kodriču po dom. Lončarju v Stoprcih biša in vsa gospodarska poslopja z vsemi poljskimi pridelki. Zažgal je štirileten fantek, kateri si je pri gospodarskih poslopih zakuril.

— **400 slov. romarjev** je romalo minul ponedeljek in torek v Marijino Celje. Se nam še hvala Bogu ne godi preslabo, ker ima toliko ljudi dovolj denarja, da ga hodi zapravljati na Zg. Štajersko. Romanja se je udeležil seveda tudi drž. poslanec Pišek. Ali je hodil tje gori prosit obilne denarne podpore za naše po suši oškodovane posestnike? Cerkev v Marijinem Celju je dovolj bogata, da bi lahko dala.

— „**Štajerc**“ in naši klerikalci so si največji prijatelji ako je treba složno udariti na pr. po dr. Ploju. Sedaj pa „Slovenec“ jamra, da „gotovi ljudje v Mariboru nočejo ničesar videti in slišati“ notabene ne o protislovenski in protikulturni pisavi „Štajerca“ temveč o — protiduhovniški. Gospodje v Mariboru že vedo, da se ni dobro skregati z zavezniki!

— **Srebrno svetinjo za čebelarje** je dobil na čebelarški razstavi v Dun. Novem mestu gosp. Kopač ml. iz Slov. Bistrice.

— **Otročarija ali hudobnost?** Razni nemški veliki in mali listi dokazujejo z veliko resnostjo, da Slovenci zato nismo še zreli za vseučilišče, ker se romarji, ki so prišli na poncijunkulo k oo. kapucinom na Bregu pri Celju niso ravno natančno držali vseh sanitetnih in moralnih predpisov. Kaj pa naj mi izvajamo iz slučaja Eulenburg in velikih častniških škandalov v Kielu? Tako pisarjenje gotovo ni dostojno tako velikega naroda kakor je nemški in ga pred svetom samo — smeši, naše zahteve pa indirektno kot opravičene dokazuje.

— **Proti sestanku slov. svobodomiselcev v Ljubljani** hujska „Slovenec“ in grozi predvsem s pristno krščanskim — maščevanjem, katero je glavna dogma v „veri“ klerikalcev na Slovenskem. No, nič ne de; počasi bodo izpregledali tudi slepci!

— **Vojaške vaje v Savinski dolini?** Širijo se govorice, da bi bile koncem avgusta vojaške vaje v Savinski dolini. Cesar ni vzela suša, bi torej naj pomandrali vojaki!

— **Smrtno nevarno so ranili neki pretepači z nožem posestnika Kovšeta** iz Skomer blizu Zreč.

— **Šolska mladina na Frankokolovem** proslavi cesarjev 60 letni jubilej z Emil Adamovičevo spevoigro: „Slava cesarju Francu Jožefu I.“ — Vsi bližnji sosede - Slovenci pridite gledat to krasno delo našega glasbenika. Ves trud Vam bode poplačalo ljubko in nežno petje naših domačih otrok. — Začetek ob 3. uri popoldne. Na svidenje dne 15. avgusta!

— **Učiteljstvo v klerikalnem raju.** Tirolsko je, kakor znano popolnoma v klerikalnih rokah. Zanimivo kulturno sličico iz začetka XX. stoletja iz te črne dežele nam daje poročilo o shodu tirolskih učiteljev v Sterzingu dne 16. novembra 1907. leta. Shoda se je udeležilo 600 učiteljev, ki so po večini člani klerikalnih učiteljskih društev. Ti klerikalni učitelji so sestavili to le statistiko: Na Tirolskem mora še dandanes 18% učiteljev izvrševati službo grobarjev, 9% učiteljev ima dolžnost čistiti vsako jutro pot od farovža do cerkve in okoli cerkve in po zimi tudi kidati sneg, 13% učiteljev opravlja službo cerkovnika za letno plačo 180 K ter vsled tega zanemarjajo šolski pouk. Poročilo pravi: „Učitelj-mežnar ni samo hlapec župnika in kooperatorja, ampak vsak kmetič, vsaka terciarka se čuti poklicano učitelja-mežnarja nadzorovati in mu biti za

jeroba.“ Dalje: „Gorje učitelju, kateri se strogo ne drži starih navad, ako na ta ali oni praznik ne natakne določeno število sveč, ali ne postavi določene cvetlice na oltar, ali ako se zvonjenje ne glasi dovolj slavnostno.“ Tako je še dandanes na Tirolskem in pater Korošec in njegovi kranjski prijatelji delajo z vso silo na to, da bi te rajske razmere zavladaile čim prej tudi pri nas. Mu bode li naše ljudstvo res selo na limanice? In bode li naše razumnštvo to še nadalje mirno gledalo? Statistika dokazuje, da so dežele, v katerih je šola in učiteljstvo v takih časih kakor na Tirolskem tudi najsiromašnejše, čim več analfabetov, tem več beračev — in zločincev. V dokaz navajam v Avstriji Galicijo in Tirolsko, v Evropi Španijo, Portugalsko, Belgijo, Rusijo itd.

— **Iz Mozirja.** Zaročil se je gosp. Anton Filač, ključarski mojster v Mozirju z gospico Mici Tratnik, gostilničarsko hčerje v Mozirju. Častitamo!

— **Iz Braslovč.** V ponedeljek, dne 10. t. m. se je poročil g. J. Berlisk, posestnik in krojaški mojster v Velenju z gospodično Fani Muhovičevo. Bilo srečno!

— **Izjava.** Po informacijah, katere smo žalibog prepoznali dobili, se slučaj, o katerem je govor v notici „Demokratizem v sokolskih društvih“ ni pripetil v nobenem sokolskem društvu kot takem na Spodnjem Štajerskem. Cel dogodek se je privatnim potom izvršil.

Uredništvo „Domovine“.

— **Lastnega otroka je ubil** posestnik Valentin Breznar blizu Fram. Pred nekaj tedni je prišel pijan domu — mož ga namreč rad srka — in začel razbijati po hiši. Žena, ki se je bala udarcev, je stekla na prosto, tako da je ostal pijani Breznar sam s tremi otroci v sobi. Malo poldrugetno dete se je zbudilo in začelo jokati, to je moža tako razjezilo, da je dete zgrabil in ga vrgel s toliko silo v vrata, da mu je razbil lobanjo in pustil mrtvo dete za vrati ležati. Ženi je grozil s smrtjo, če pove komu kaj o umoru. Povedala pa sta šestletno dekle in štiriletni fantek o umoru, na kar je dala sodnija mrtvo dete izkopati in se je govorica otrok potrdila. Najprej so zaprli — mater, a ko je ta povedala resnico, so jo izpustili in vtaknili surovega očeta v kajho.

— **Dr. Murščeva slavnost** na Bišu bl. Ptuja je zelo lepo uspela. Na njegovi rojstni hiši se je odkrila spominska plošča s sledečim napisom: V tej hiši se je rodil dr. Josip Muršec, cvet slov. duhovstva, eden najzaslužnejših slovenskih rodoljubov. Cela slavnost je imela popolnoma klerikalni značaj in so se je udeležili — vsaj oficijelno — sami klerikalci.

— **Obesila se je na Mrtvicah** pri Leskovcu 50 let stara Ana Katič. Omračil se ji je um.

— **Med častnimi predsedniki shoda slovanskih učiteljev v Pragi** je tudi g. Davorin Trstenjak, umirovljeni kr. šolski nadzornik, ormoški rojak.

— **Zboljšanje učiteljskih plač.** Več gornje- in srednještajerskih (med spodnještajerskimi le rogaški) okrajnih šolskih svetov je sklenilo naprositi deželni šolski svet, da izdela zakon, v katerem se izenačijo plače učiteljstva z onimi državnega uradništva od 11. do 8. činovnega razreda. Ta zakon naj se predloži deželnemu zboru in naj se skrbi za to, da ga ta sprejme.

— **Južna železnica** odpravi s 1. oktobrom retour-vozne listke, nadalje znižan tarif za kombinirane vozne listke; znižanje cen za abonirane vozne listke se znatno omeji.

— **Zaprli so 21 letnega natakarja** Ferdinanda Justa iz Žetal pri Ptuju.

— V Gorici so prijeli 19 letnega Kocha iz Štajerskega, kateri je od mornarice v Pulju dezertiral.

— **Slovenske abiturijente** ponovno opozarjamo na avgustovo število „Omladine“, katera vsebuje izvrstne informativne članke o najrazličnejših poklicih.

— **Nemško - avstrijski obrtni shod** se bo vršil prihodnji mesec o priliki jubilejne nemške obrtne razstave in jesenskega sejma v Gradcu.

— **Ustanovna slavnost slovenske požarne brambe** pri Novicerkvi nad Vojnikom se bo vršila dne 6. septembra v večjem obsegu. Sodelovalo bo več požarnih in drugih društev.

— **Prvo vožnjo z avtomobilom** je napravil naš cesar v sredo v Išlu. Spremljal je angleškega kralja, ki ga je prišel v Išl obiskat, na sprehodu v avtomobilu. Doslej se še cesar Franc Jožef ni nikoli vozil v avtomobilu.

— **O „domišljavosti“** Slovencev govori graška tétka „Tagespost“, ker zahtevajo Dolenjci, naj bodo napisi na novi železnici Št. Janž - Trebnje na prvem mestu slovenski. Ta zahteva znači po mnenju graškega lista „nizko kulturo“ tamošnjih Slovencev. Da se „kulturni“ Nemci morejo tako zelo smešiti, je res skoro neverjetno! Na slovensko zemljo slovenske železniške napise — to zahtevo priporočamo tudi občinam v Savinski dolini!

— **Živinske cene** so se po srednjem Štajerskem že zdatno zboljšale. Ljudje ne gonijo več toliko živine na sejme.

— **Slike Slov. Bistrice in Gorice** nosijo med slikami drugih krajev, kateri so v „nevarnosti“, nove znamke nemškega „Schulvereina“.

— **Kako se ceni škoda po suši?** Sklicaje se na § 19. t. z. prosimo podpisani udje komisije za pregled škode povzročene po suši, za sledeči popravek na dopis v „Domovini“ z dne 7. t. m. list št. 89 „Kako se ceni škoda po suši“.

1. Ni res, da bi se bila škoda po suši vršila površno, res pa je, da se je vršila vestno in natanko, kar bo rezultat komisijona pokazal;

2. ni res, da bi bili udje komisije raje v osterijah sedeli, kakor pa hodili po polju in travnikih, res pa je, da se je komisija cele dni mudila le na polju, in le na večer šele v kaki gostilni okrepčala. Če pa je kaki gostoljubni posestnik žejne in lačne ude komisije z glažkom vina pogostil, pa vendar ne bomo poprašali nevošljivega in škodoželjnega dopisnika. Ako hočejo prizadeti posestniki o rezultatu komisijonov kaj poizvedeti, imajo priložnost pri občinskem uradu se prepričati. — Občinski urad Okolica Celje, dne 9. avgusta 1908. Glinšek, župan, kot načelnik; Anton Fasarinc, Ivan Radej Jernej Čečko, Franc Samec.

— **Opomba uredništva.** Na ta popravek odgovorimo gg. komisijonarjem prihodnji teden.

— **Za dostavljanje pošte** v mariborsko okolico tudi ob nedeljah in praznikih so se izrekli mariborski obrtniki in obč. svet mariborski.

— **Ponočni brzovlak** je imel v četrtek zjutraj večurno zamudo, ker je bl. Zidanega mosta skočilo s tira 3 voz tovrnega vlaka in je bil tir zaseden.

— **O letošnji žetvi na Avstrijskem** se poroča z Dunaja: Rž je splošno dobro obrodila, pšenica celo bolje ko lani. Ječmen je obrodil srednje dobro; ovsu bo precej, razun na Sp. Štajerskem in na Kranjskem, kjer je bil zelo slab. Koruza je lepa na Sp. Štajerskem (povsod pač ne), Koroškem, Kranjskem, na Primorskem je zelo slaba. Lan dobro stoji istotako

krompir. Le na Štajerskem bo malo krompirja istotako na Primorskem in v Dalmaciji. Sladkorna pesa obeta lepo letino, zelje je slabo. Vinogradi so povsod obrodili, tudi sadja in oliv bo mnogo. — Na Sp. Štajerskem bomo tedaj imeli v mnogih ozirih jedno najslabših letin med vsemi avstrijskimi deželami. Naj bi to vlada pri razdelitvi podpor vpoštevala.

— **Družbi sv. Cirila in Metoda** donajajo nabiralniki precejšnjih dohodkov v narodno probujenih krajih. Naše častite rodoljubke v Trbovljah vodijo podružnico spretno in živahno oskrbujejo pa tudi družbine nabiralnike, o katerih dajejo točno izkaze. G. Avrelija Kuhar je poslala družbi iz nabiralnika pri Plavšaku 13 K 50 vin. pri Dimniku 11 K, pri Fortaju 6 K 17 vin. in to v dobi poldruga me-seca. Ti nabiralniki bodo takim načinom kmalu diplomirani. Hvala!

— **Ustredni banka českih spotitelen v Pragi** v soglasju z Zvezo češkoslovenskega uradništva denarniških zavodov v Pragi ustanavlja po vzoru Penzijske zveze nemških hranilnic pezijski zavod v smislu zakona od 16. januarja leta 1906. zak. čl. 1. X 1907 pod naslovom Penzijski zavod češko-slovenskega denarnišva v Pragi z delokrogom obsegajočim vse kraljevine in dežele zastopane v državnem zboru. Ravnateljstvo omenjene banke daje drage volje vsa potrebna pojasnila, zlasti priporočljivo pa je poslati formularje za pristop v svrhu nabitranja članov. Predpostavlja se, da c. kr. ministerstvo za notranje stvari ne bo češkemu zavodu odreklo odobrenja, ravno tako ne kakor je to storilo glede nemškega zavoda.

— **Papež Pij X. duhovstvu.** Papež slavi letos 50 letnico svojega mašništva. Iz tega razloga je izdal na duhovstvo ekshortacijo, v kateri je opominja, naj živi dostojno, kakor to zahteva njega vzvišeni poklic. Ta opomin nima namena koristiti samo duhovstvu ampak vsem katoličanom. Kajti blagor krščanskega ljudstva je večinoma od tega odvisen, kako živi duhovnik. Papež proglašja, da imajo duhovniki dolžnost živeti sveto življenje, zakaj njih naloga je, biti Kristusovi namestniki na zemlji. V svojem opominu govori papež obširno o načinu, kako je mogoče svetost življenja doseči in zvišati ter pravi posebno, da so sredstva k temu molitev, premišljevanje o večnih rečeh, čitanje svetih knjig, posebno svetega Pisma in izpraševanje vesti. Sv. oče priporoča nadalje čistost, spoštovanje in pokornost proti škofom, posebno proti Sveti stolici, dobrodelnost, poučevanje mladine, širjenje mira med ljudstvom*) oznanjevanje evangelija ne-civilizovanim narodom in dobrodelnost tudi preganjevalcem nasproti. Nadalje priporoča papež duhovnikom krščanske eksercicije, snovanje društev za duhovnike ter podeljuje na koncu apostolski blagoslov. — Vsebina te ekshortacije je lepa, pa po našem mnenju papež od svojih duhovnikov preveč zahteva, zato ne bo prav nič dosegel. Nam Sloven-cem n. pr. bi zadostovalo, ako bi od duhovnikov zahteval, naj bi duhovstvo ne kalilo miru z nečastnimi sredstvi kakor z lažmi, obrekovanjem, hujskanjem, zavijanjem itd. Ako hoče, da bo duhovstvo živelo čisto, naj pa zruši celibat, sicer bodo vsi opomini zastoj.

*) „Slovenec“ Janez Evangelist pravi, da se treba v javnem življenju ravnati po pravilu: „Če daš ti meni eno klobuto, vrnem ti jih dve.“ —

Govor v Ljutomežu, dne 8. junija t. l.

Kupujte narodni kolek!

Zveza narodnih društev na Štajerskem in Koroškem.

— **Dol-Hrastnik.** Dne 16. t. m. se priredi na Dolu pri Hrastniku velika ljudska veselica z dvema predstavama „Brat Sokol“ in „Poljub“. Kakor je soditi po raznovrstni in velikanski pripravi bo ta veselica, ki se vrši ob vsakem vremenu, zopet nudila obilo novega in veselega. Med igrama poje moški zbor in svira godba. Po predstavama pa je prosta zabava s plesom, srečolovom in šaljivo pošto. Ker je čisti dobiček namenjen bralnemu društvu in družbi sv. Cirila in Metoda, se prosijo udeležbe te veselice vsi za narod vneti in navdušeni Slovenci, katerim že naprej kliče krepak „Nazdar in na svidenje na Dolu“.

priljubljeni odbor.

— **Iz Brežic.** Pretečeno nedeljo je priredil „Brežiški Sokol“ svojo običajno javno telovadbo na vrtu „Nar. doma“. Smelo lahko trdimo, da je letošnji nastop nadkrilil vse dosedanje, tako v vzorni disciplini kakor v preciznem izvajanju posameznih točk. „Brežiški Sokol“ je lahko ponosen na svoje trudapolno delo, osobito na svoj ženski in moški naraščaj, katerega vzoren nastop je vzbudil vsestransko občudovanje. V tem oziru zaslužita pač za svoj požrtvovalni trud kot voditelja načelnik Vidmar in brat Holy polno priznanje.

Sporod se je vršil približno takole: Ob 2. uri spreved „Brežiškega Sokola“ na kolodvor v svrhu sprejema došlih društev. Kmalu dospe vlak iz Zidanega mosta, ki pripelje lepo število sokolov iz Sevnice, Krškega in Sv. Križa. Nato pripelja zagrebški vlak okrog 50 hrvatskih sokolov iz Zagreba. Sprejem je bil nad vse prisrčen in „Na zdar“ in „Zdravo“-klicem ni bilo ne konca ne kraja. Za tem je bil skupen spreved nazaj v mesto, na čelu godba, potem društva Zagrebški, Krški in Brežiški Sokol. V Brežicah je pričakovala došle sokole nebrojna množica. Nazdar in živijo-klici so doneli mogočno proti nebu.

Ob 5. uri so nastopile brežiške sokolice, ki so žele za svoje precizno izvajanje prostih vaj burno odobravanje. Nato je nastopil Brežiški sokol skupno s Krškim v prostih vajah, ki so se izvedle z enako dovršenostjo. Priča temu je bilo neprestano živahno ploskanje. Slednjič je nastopil še moški naraščaj Brežiškega Sokola s palicami in v skupinah. Pokazal je, da bode v kratkem času krepka njegova opora. Nato so sledile vaje na orodju, drogu, bradli in konju, ki so jasno pokazale, kaj premore železna volja in ljubezen do telovadbe. Posebno je zbujal Zagrebški Sokol na drogu vsestransko pozornost; vsaki točki je sledilo navdušeno ploskanje in odobravanje.

Po telovadbi se je razvila v košatem vrtu Nar. doma živahna zabava. K splošni animiranosti so sploh največ pripomogli bratje sokoli iz Zagreba, ki so prihiteli v nepričakovanem velikem številu. Imeli so sabo lastni instrumentalni sokolski zbor s taufarami, ki je zaigral marsiktero krasno narodno. Čitalniški mešani zbor je zapel pod vodstvom g. župnika brežiškega v splošno navdušenje nekoliko krasnih pesmi.

V odmorih je igrala neutrudno vrla rudarska godba iz Trbovelj. Narodne brežiške dame so se potrudile, da so v krepčalnem paviljonu trudni gostje dobili dovolj tolažila in razvedrila. — Med tem se je razvil v dvorani živahen ples, ki je trajal še pozno v noč.

Nekako ob desetih so nas zapustili bratje Hrvati. V dvorani je nastal majhen premor, tembolj se je pa razvila zabava na vrtu.

In tako bi koncala vsa slavnost v najlepši harmoniji, da ni v Brežicah one svetovnoznane policije, ki je že pri odhodu hrvatskih sokolov s svojim skrajno izzivajočim nastopom skoraj povzročila splošno tepež. Ta se je toraj postavila pri vhodu „Nar. doma“ in skrbela po svoje za red. Da bi se oglašil kdo s kakim „živijo“, bogvaruj, aretacija bi mu bila gotova. Pripoveduje se celo, da so hoteli aretirati mirnoidočega gospoda, ki je prišel na ulico, čeravno je šel poznavajoč turške razmere v Brežicah mirno svojo pot. Da je imel pri vseh teh komedijah

znani Schallon, ki se rad imenuje „policajkomisarja“, glavno besedo, je skoraj odveč omenjati. Stražnika Žerjav in Narat sta seveda tudi ostala z ganljivo doslednostjo zvesta tradiciji svojega dosedanjega delovanja. Ponoči so prilezli tudi naši slavni nemčurji iz svojih skrivališč. Neizogibni frizer Pajdaš je stopical semtertje kakor germanski Donnar, čakaje priložnosti, da dokaže nemški značaj Brežic. Videli smo tudi gospoda davčnega inšpektorja Pototschnigga v družbi raznih „Nemcev“. Slučajno ali ne, tega ne znamo. Tudi trgovec Pinteritsch, ki bi moral brez slovenskih grošev v par dneh zapreti svojojo štacunco, in knjigovodja pri Matheisu, Oder, sta hajlala. Menda sta tudi klicala z ostalimi: „Windische arretieren“. Eden izmed naših je bil brez vsega povoda odveden na rotovž. O zadevi se še bo govorilo! Mir je nastal še le, ko je prišlo orožništvo. In čudno! Kakor bi mignil, ni bilo nobene rabuke več, vladal je popoln mir. Kdo torej izziva? Kako dolgo še naj bodo taki ljudje čuvarji javnega reda!

— Vi kmetje okoličani, zapomnite si, kdo vas je ta dan zmerjal z „Windische Zotteln“ in ne nosite več denarja nemčurjem v žrelo. Vaš odgovor bodi: „Svoji k svojim!“

Koncert v Ormožu. V nedeljo dne 9. avgusta t. l. so priredila ormoška narodna društva „Čitalnica“ in obe Ciril-Metodovi podružnici na verandi Kalchbrennerjeve gostilne koncert z jako bogatim vspeedom. Z nekim posebnim strahom in nemirom smo pričakovali ta dan; celo soboto in še v nedeljo predpolne je neprestano deževalo, a nato se je vendar vreme zboljšalo ormoškim nemčurjem v jezo, nam pa v radost. Koncerta se je udeležilo lepo število samega odličnega občinstva iz Ormoža in okolice; videli smo nadalje goste iz Središča, Maribora, Velike Nedelje, Huma in Vinice; prav lepo število je bilo Ptujčanov in Varažincev, dočim iz Ljutomeru ni bilo nikogar; prihiteli so k istej tudi gostje iz Gradca, Maribora, Celja, Gornjegrađa in Pilštanja, večidel ormoški rojaki, ki živijo v tujini. Kmetškega ljudstva je bilo le malo, večinoma samo iz Pašine in Lopršic.

Že cel teden so krasile vrt ormoške gospe in gospodične. Prav okusno je bil napravljen oder za godce. Pevske točke so se proizvajale naravnost izborno. Peli so ormoški pevci s prijaznim sodelovanjem učiteljskih pevskih moči iz celega ormoškega okraja. Videlo se je, da je imel pevovodja g. Dom. Serajnik dokaj truda, preden je izuril tako mojstersko svoje pevce; uspeh, katerega je dosegel, mu je gotovo najlepše zadoščenje in plačilo za trud. Dvakrat je nastopil moški in štirikrat mešan zbor. Najbolj je ugajala „Kritica slov. nar. pesmi“ in Dom. Serajnikova „Na dnu voda“. Ostale točke sporeda je proizvajala polnoštevna mestna godba iz Varaždina. — Igraia je z občudovanja vredno preciznostjo in izurjenostjo, s čemur je dosegla popolen uspeh ter obilo priznanja in hvalc. Med vspeedom so prodajale ljubke ormoške gospodične šopke in družbine razglednice, kar je tudi vrglo precej dobička v pokritje stroškov.

Po dobro končanem vspeodu se je razvila na vrtu prav živahna zabava. Središki klub samcev je pel na keg-ljišču vesele okroglice, godba je igrala v splošno zadovoljnost koračnice, mične valčke in poskočne polke in mladina je zarajala in zaplesala.

Pri tej priliki naj še omenim, da naša narodna društva v Ormožu, Čitalnica in moška podružnica pod spretnim vodstvom g. dr. A. Žizka v zadnjem času prav izborno delujejo. Ženska podružnica, Ciril-Metodove družbe, katerej predseduje za razvoj in procvit iste neumorno delavna in vneti gospa Ana Rosinova, je priredila tokrat prav dobro uspelo slavnost.

Želeti je le, da naša društva na tej poti vstrajajo, posebno ker so dobile v novounstanovljeni zvezi krepko moralno podporo.

Končno naj še omenim, kar je morebiti že samoobsebi umevno, da je nagajala ormoška cestna nemčurska fakinaža tudi tokrat mirnim Slovincem ter jih izzivala na vse mogoše načine.

Listnica upravnistva.

„Levno“. Naročnina plačana do 30. junija t. l.

Druge slovenske dežele.

— **Klerikalni akademiki** imajo 21. in 22. avgusta v Gorici svoj seštanek. Gre se za utrjenje katoliškega „prepričanja“ in „naziranja“, rectius za fanatiziranje mladih, neizkušenih fantov, da bodo kedaj delovali za — malhe.

— **V Vernbergu na Koroškem** so Slovenci vkljub nemškemu pritisku pri občinskih volitvah že vdruči sijajno zmagali.

— **Požar.** Pogorela so 5 gospodarjem v Kalcih (leskovska fara) na Kranjskem gospodarska poslopja s hišami in vsemi spravljanimi pridelki vred.

— **Utonil** je v mlaki v Baču bl. Postojne 7letni fant Pavel Kirn.

— **Petarda** se je razpočila minuli petek opolnoči pod uredništvom „Edinosti“ v Trstu. Petarda je bila 2 dm dolga in 1 dm široka pločevinasta škatlja, v kateri je bilo nekaj smole in smodnika. Petardo so najbrž nastavili kaki italijanski prenapetneži zato, da bi se ostrušilo ljudi pred udeležbo na nedeljski slavnosti.

— **Ubila** sta v Trstu 2 italijanska delavca iz kraljevine slovenskega tečaka Prelca, s katerim sta skupaj stanovala. Glavni vzrok je narodnostno sovraštvo.

— **Kongres slovanskih časnikarjev** se vrši 8. in 9. septembra v Ljubljani.

— **Prvi sestanek slovenskih svobodomislecev** se vrši dne 7. septembra v Ljubljani. Kdor se misli sestanka udeležiti, naj to javi uredništvu „Svobodne misli“ (Praga — Vinogradi) in pošlje obenem 1 K 10 v.

— **Strupene gobe** je prodajal v Trstu 65 letni Jakob Eržen iz Senožeč na Kranjskem. Eržena so zaprli.

— **Častno svetinjo** za 40 letno zvesto službovanje je dobila kuharica Marija Košak v Ljubljani.

— **Goriška „Zveza nar. društev“** zelo lepo napreduje. Omislila si bode sedaj v Gorici lastno pisarno.

— **Letina medu** na Kranjskem bo letos tuintam bolj pičila, a po kakovosti je med izboren. Sicer je pa končni rezultat odvisen od ajde.

— **Razglas o sprejemu gojenk v gospodinjstvo šole c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.** Meseca oktobra se otvori enajsti tečaj gospodinjstve šole, ki bo trajal 12 mesecev. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom č. gg. sester iz reda sv. Franciške. Zavod je v posebnem poslopiju poleg Marijanišča na Spodnjih Poljanah v Ljubljani. Pouk, ki je slovenski in brezplačen, zavzema poleg verouka, vzgojeslovja, zdravoslovja, ravnanja z bolniki, spisja in računstva vse one predmete, ki jih mora umeti vsaka dobra gospodinja, zlasti se pa poučuje teoretično in praktično o kuhanju, šivanju (ročnem in strojnem), pranju, likanju, živinoreji, mlekarstvu, sirarstvu itd. Gojenke se istotako vežbajo v gospodinjstvem knjigovodstvu ter v ravnanju z bolniki in z bolno živino. Gojenke, ki se žele učiti nemškega jezika, dobe v tem predmetu brezplačen pouk in priliko, da se v enem letu zadosti privadijo nemškemu jeziku. Gojenka, ki bo sprejeta v zavod, plača na mesec za hrano, stanovanje, kurjavo, perilo t. j. sploh za vse, 30 K, ali za ves tečaj 360 K. — Vsaka gojenka mora prinesiti po možnosti naslednje obleke s seboj: Dve nedeljski obleki, tri obleke za delo, dva para čevljev, nekaj belih in barvanih jopic za ponoči, štiri barvana spodnja krila, dve beli spodnji

krili, šest srajc, šest parov nogavic, 10 do 12 žepnih robcev, šest kuhinjskih predpasnikov in tri navadne predpasnike. (Predpasniki za delo se tudi preskrbe v zavodu proti plačilu.) Če ima ktera več obleke, jo sme prinesiti s seboj. Deklice, ki hočejo vstopiti v gospodinjstvo šolo, morajo: 1. dovršiti že 16. leto; 2. le izjemoma, s posebnega ozira vrednih slučajih se more dovoliti sprejem mlajših učenk; 3. znati čitati, pisati in računati; 4. predložiti zdravniško spričevalo, da so zdrave; 5. predložiti obvezno pismo staršev ali varuha, da plačajo vse stroške; 6. zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu. Prošnje za sprejem, ki jim je priložiti šolsko in zdravniško spričevalo ter obvezno pismo staršev, oziroma varuha, naj se pošljejo do 15. septembra t. l. glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. V prvi vrsti se v gospodinjstvo šolo sprejemajo dekllice, ki imajo domovinsko pravico na Kranjskem; če bo pa v šoli prostora, se bodo sprejemale tudi prosilke iz drugih dežel.

Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske.

V Ljubljani, dne 15. jul. 1908.

Svetovne vesti.

— **150 oralov mladega hrastovega gozda** je zgorelo blizu Vinkovca na Hrvaškem.

— **Kranjska vina** so dosegla na jubilejni razstavi v Pragi velik uspeh in splošno priznanje.

— **Profesor Wahrmond** je že napovedal, da bo v zimskem semestru predaval na nemškem vsenčilišču v Pragi o kanoničnem premoženjskem in patronatnem pravu. Predaval pa bo le do božiča, nakar nastopi enoletni dopust, da napiše večje delo o kanoničnem procesu.

— **Razpust češke anarhistične zveze.** Praška policija je razpustila zvezo radikalnih socijalistov, imenovanih tudi anarhisti. Zveza je štela 4000 članov. Pri vseh odbornikih po celem Češkem so se vršile hišne preiskave.

Velik požar je razsajal v mestu Myto na Češkem (blizu Plznja). V sredo dopoldne je pričelo goreti in požar je v kratkem času vničil 72 hiš in hišic ter 14 štednjev. Škoda in nesreča je zelo velika. — Velikanski požar je tudi uničil velik del mesta Donaueschingen na Nemškem. Škode je poltretji milijon kron.

— **Nemci v Carigradu.** Nemška vlada v Berlinu je dovolila 300 tisoč mark (360.000 K) za izdajanje nemškega dnevnika v Carigradu.

— **Vodljiv zrakoplov** dobi po poročilu „N. Fr. Prese“ tudi avstrijska vojska.

— **Mednarodni stenografski kongres** se vrši v Darmstadtu na Nemškem.

— **Angleški kralj** se je podal iz Išla v Marijanske toplice na Češkem.

— **Ustrelila** se je v kopališču Grado na Primorskem žena trgovca Lustiga iz Gradca. Vzrok so družinske razmere.

— **Kmetijski pouk** bodo prihodnje leto upeljali poskusno v pruski vojski. Ta pouk je v Italiji že vpeljan in rodi dobre sadove. Kedaj se bomo mi Avstrijci do tega povzpeli?

— **Sneg** so dobili po vseh hribih na Severnem Češkem. Vsled deževja in naglega padanja toplote je obiskal tako rano beli gost dotične kraje.

— **Proti raku,** znani hudi bolezn, je baje znašel nek angleški zdravnik dr. Robert Bell zanesljivo sredstvo in je z njim dosegel že lepe uspehe. Zdravljenje obstoji največ v tem, da se dajejo bolnikom nekuhana jedila kakor salata, jajca, mleko in različna zelenjava ter se rabi zdravilo, ki obstoji iz mravljinčeve kisline.

— **Stavkati** so pričeli delavci v žateckih pivovarnah. Zahtevajo 15 odstotno zvišanje plač.

LISTEK.

Primož Trubar.

K njegovi štiristoletnici.

(Dalje.)

Trubarjeve korake je določala vse življenje pobožnost, ki izvira iz srčne potrebe ter pozna le eno željo: da vrši vedno in povsod voljo svojega boga. V Reki si je predstavljal dijak Trubar božjo voljo v popolnem soglasju z nauki rimske cerkve in njenih organov, na nemškem severu ga je prisilila zloraba v lastni cerkvi in boj med starimi in novimi verskimi strujami, da je začel razmišljati in primerjati.

Kot študent v Solnogradu je opazoval izreden izliv verskega fanatizma. Regensburžani so bili postavili na razvalinah židovske sinagoge katoliško kapelico, in tamošnji pridigar Baltažar Hubmaier je spravil z opisi čudežev „lepe Marije“ vso sosesko na noge. Ljudstvo je prinašalo sveče, da je moral prestopiti 12 klinov na lestvici, kdor jih je hotel prižgati; kakor je zalotil klic romarskih trum ljudi v vasi, tako so se jim pridružili: po dnevi z vilami ali kakim drugim orodjem v roki, po noči ženske v sami srajci. Trubar je označil pozneje to početje z besedami: „Vsi zlaht ljudje bajerske dežele so kakor nori tekli v Renspurk...“ In ko se je razkril zdaj ta, zdaj oni čudež „lepe Marije“ kot umazano-proračunjena špekulacija, izcimil se je mogoče v Trubarjevi duši prvi odpor proti obstoječim razmeram in želja, da iztrebi tudi v svojem ljudstvu praznoverje.

Dunajčani so imeli spomladi 1528 nenavadno žaloigro. Isti vneti raznašalec čudežev „lepe Marije“ se je bil oženil in učil, da more biti krščen šele tisti, kdor vernje, ne pa že otrok. Po Trubarjevo povedano: „Boltežar Ybmar je bidertaufersko vero gori perpravil“. Svojo predrznost je plačal na Dunaju 10. marca 1528. z življenjem. Ko je prišel v spremstvu mnogoštevilne množice in oborožene čete do grmade, je vzkliknil: „Bog moj milostivi, daj mi potrpežljivosti v mojem velikem trpljenju. Moj oče, zahvaljujem te, da me hočeš vzeti danes s te solzne doline... Obrnil se je k ljudstvu in rekel: Ljubi bratje, ako sem morda razžalil koga v besedah ali dejanju, naj mi radi mojega usmiljenega Boga odpusti. Tudi jaz odpuščam vsem, ki so mi kdaj kaj hudega storili... Ko mu je drgal rabelj brado z žveplom in smodnikom, je rekel Hubmaier: Nasoli me dobro, nasoli me dobro... Ko je začela grmada goreti in je zagledal ogenj, je vzkliknil: Moj oče nebeški, moj milostivi Bog. Ko so mu začeli goreti lasje in brada, je vzkliknil: Moj Kristus, moj Kristus! In tako je... izdahnul svojo dušo. Tri dni pozneje so pahnili njegovo ženo s kamnom na vratu v Donavo, in čez par dni so sežgali še dva prekrščenca. Trubar je bil med množico, ki je spremljala Hubmaierja in njegovo ženo na zadnjem potu. Težko, da se je dvignila njegova duša nad svoj vek ter obsodila smrtno kazen v verskem boju. Mogoče se je rodila v njej že v tistih dneh mržnja proti „zapeljivim novim naukom, vsem sektam in sanjarijam“, ki se razumevajo pod skupnim imenom prekrščencev. Ostala je pa v njej vendar zavest, da se mora za prepričanje prenesti tudi najhujše...

Dvome, odpore in simpatije, ki so se porajali v Trubarjevi duši pod vplivom nemške okolice in knjig, je strnil v določnejšo smer njegov vzgojitelj in podpornik izza deških let, tržaški škof Bonomo, navdušen humanist in prijatelj novodobnega verskega stremljenja, ki je razlagal na svojem

dvoru Trubarju in tovarišem poleg klasika Vergilija tudi Erazma Rotterdamskega Paraphrases in Calvinove Institutiones ter jih seznanil gotovo še z drugimi cerkvenimi reformatorji. Pod Bonomovim duševnim vodstvom je stopil Trubar odločno med one, ki so hoteli reformirati cerkev na podlagi „čistega evangelja“, a se še niso zavedali, da si že stojita dva popolnoma nasprotna principa nasproti. Že v Trstu se je nagnil na nekako posredovalno-tolerantno stališče z ozirom na Lutrov in Zwinglijev različni nauk o euharistiji, ki je bila po Zwinglijevem mnenju le spomin na trpljenje in smrt Kristusovo, dočim je bil Luter bliže katolikom ter učil substancijalno Kristusovo prisotnost v substanciji kruha in vina. Kot dušni pastir je jel Trubar že kar spočetka pridigati proti prekrščencem na jedni strani, na drugi pa oznanjevati „evangelij o kraljestvu Kristusovem in katekizem v praveh razumu“ ter govoriti o euharistiji tako, „da bi mu ne mogel oporekati ne cvinglijanec ne luteranec.“

Toda začetkom je bičal v prvi vrsti praznoverske pripomočke, s katerimi si je skušal nakloniti Slovenec usodo ter razkrinkaval zgodovino božjih potij. Korakoma z globljimi študijami je začel povdarjati tudi druge zahteve reformacije: l. 1531 je v Ljubljani že pridigal proti celibatu in za obhajilo s kruhom in vinom ter dokazoval glavno Lutrovo dogmo, da more vera sama brez dobrih del človeka zveličati. Od l. 1532 so tvorili glavno učeno zakladnico Trubarjevim pridigam švicarskih reformatorjev in cvinglijancev Bullingera in Pellicana novotestamentski komentarji.

Trubar je bil po mišljenju in na priznici že protestant, po cerkvenih ceremonijah še katolik. Eden ljubljanski škof ga je radi njegovih nazorov nagnal pod okrilje Bonoma, drugi ga je imenoval kanonikom, čeravno se ni bil nič izpremenil, in tretji ga je radi istih reformacijskih nazorov poslal v Šent Jernej, kakor da bi bil tam protestantizem manj protirinski nego v Ljubljani.

Na Slovenskem je bilo razmerje med starim in novim še vedno v toku, o marsikomu se ni moglo naravnost reči, ali je še katolik ali je že protestant, čeravno je poteklo že več let, odkar se je bila razglasila augsburška konfesija in četudi so že obstojale v sosedni Nemčiji deželne cerkve z lastnimi cerkvenimi naredbami. Trubar je izvedel menda šele v drugi polovici štiridesetih let prvo dejansko konsekvenco svojega nanka ter jel lajke skrivoma obhajati s kruhom in vinom. Mašo je bral menda po katoliškem obredu do zadnjega časa pred ekskomunikacijo l. 1547. Prav pa se je živil v evangelijsko krščanstvo šele kot protestantski pastor po begu z domovine na Württembergem, kjer je šele tudi sam storil korak, katerega je prej 18 let zagovarjal, ter se oženil.

Trubarja je pekla razdvojenost na evangelijski strani, ker je videl, da trpi radi tega evangelijska stvar: „Ko sem se moral izjaviti proti (luterancem in cvinglijancem)..., zakričal sem na hudiča, ki je povzročil (radi obhajila)... toliko sporov in neječnosti v krščanski cerkvi ter oviral razširjenje evangelja“. Svoje cvinglijanske simpatije je skušal tudi še kot pastor strogo luteranske württemberske cerkve začetkoma opravičiti s tolerantnostjo ter pisal 13. marca 1557. Bullingerju: „V Ravenspurgi in v Menningenu so me nekateri razkričali, da sem tukaj (v Kemptenu) javno raz leco vse zwinglijance preklel in jih zmerjal za heretike... Ne verujte tega... Kaj tacega nisem niti

mislil, niti govoril, niti v slovenskih deželah, niti v Rottenburgu ob Tauberi, še manj pa tukaj, niti raz leco, niti v privatnih razgovorih...“ In še oktobra 1563. je napisal stavek, v katerem je menda mislil, da mora ugajati i luterancu i zwinglijancu, a je bil v resnici zwinglijanski: „... Mi učimo in vernjemo... besedam Kristusovim pri zadnji večerji, da vsprejmemo tu pravo telo in pravo kri Kristusovo... v duhu in veri, in se storimo deležne telesa in krvi Kristusove, t. j. njegovega zaslužnja...“

(Dalje prih.)

Dopisi.

Katoliško časopisje in katoliški duhovniki. Cenjeni gospod urednik! Oprostite, da Vam pišem tudi jaz, nekdanji klerikalec z dušo in telesom. Ali sedaj pa jo maham kot planet po ozračju! Kam padem? Kateri svet me vzame?! No pa izprevideli boste kmalu! Trideset let star človek že misli, če hoče!? — — —

Že nad petnajst let zasledujem pisavo raznih slovenskih časopisov, (imamo jih precej!) a tako podlo pisanih, kakor je ravno naše rimsko-katoliško časopisje, povdarjam slovensko-katoliško, jih ni v naši širni, lepi slov. domovini. Tudi tako slabih duhovnikov, častne izjeme so tudi pri nas, ni drugod kakor ravno na Slovenskem, glede vere in narodnosti!

Evo dokazov za to. Sicer ne bodem pisal nič novega, a v premislek onim, ki še imajo kat. časopisje in duhovnika nad vse — — —

„Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe.“ pravi Kristus. Pa poreče kedo: „Aha, se že sklicuje na sv. piseški rek, lej ga lej! Saj to znajo liberalci, socijaldemokrati, radikalci itd.“ — Naj reče! Mirno mimo njega! — Kedo trosi dandanes več sovraštva med Slovenci kakor rim.-kat. časopisje! Kedo dela prepir, ako ne ravno tisti, ki oznanjujejo „besedo božjo“, tisti, ki bi morali skrbeti za slovo in mir, da bi bil kmalu „en pastir in en hlev.“ — Ali pa bode to kedaj? Menim, da nikdar in nikoli!! — — —

Ako je Kristus dejal: „Ti si Peter, skala, in na to skalo bodem sezidal svojo cerkev in peklenska vrata je ne bodo premagala!“ — no, kaj se potem bojite! Naj pluskajo valovi v katoliško cerkev, ta vendar ostane, saj je to obljubil Kristus! Ali baš duhovniki tako malo dajo na njegove obljube?!

Pa porečejo: „Naša cerkev je vojskujoča cerkev“. Izgovor je dober, če je še tako posiljen. — Kedaj pa se je vojskoval Kristus, vosebljena milost in ljubezen? Ali so sploh moderni duhovniki namestniki Kristusa? — Oznanjevalci boja, prepira in nestrpnosti so! Pravijo tudi, da so mučeniki. Seveda, trpini v palačah in graščinah, v gosposkih farovžih! — Kristusa bi križali, ko bi še jedenkrat prišel na svet! — Še kot devetletni deček sem slišal iz ust starega moža pregovor: „Duhovni so vero gor sprav'l, pa jo bojo tudi dol'pr'nesl.“ — Vam je li ta pregovor neznan in se niste nikdar zamislili nad njim? Storite to, dokler je še čas.

Dalje! — Je li Kristus nabiral posvetnih zakladov? Divje zveri imajo svoje brloge, ptice svoja gnezda, sin človekov pa nima, kamor bi glavo položil. — Kako je pa dandanes? So mu li njegovi nasledniki in namestniki v tem podobni?

Ni je skoro pridige v cerkvi, po kateri bi ne nabirali! Ni ga skoro za katoliško in verno ljudstvo pisanega časopisa, kateri bi ne nabiral darov v

razne „dobre namene“. Ali so tudi apostoli tako postopali? Seveda časi so drugačni, pravijo in s tem opravičujejo svoje početje.

Katoliško slov. časopisje dan na dan psuje, laže, čast krade, obrekuje, natolcuje, hujska ljudstvo, očito in prikrito spodbuja svoje zaslepljene privržence k nasilnostem proti drugače mislečim. — To dela slov. kat. časopisje, to delajo krščansko-katoliški voditelji, oznanjevalci čiste katoliške vere!! Slov. kat. časopisje kliče: „Zob za zob!“ — Ali je čudno, ako se jim vrača na enak način? „Zob za zob!“ je geslo in vodilno načelo modernega katolištva, dočim je nauk: „Ljubi svojega bližnjaka kakor samega sebe“ pozabljen in izbrisan iz moralnega zakonika bojevitihi in politikujočih duhovnikov.

Kedo več hujska kakor „Slovenec“, „Slov. Gospodar“, „Domoljub“, „Bogoljub“, „Naš Dom“, „Mladost“ itd.

Po shodih in časopisih vpijejo: „Prihodnost je mladine, prihodnost je tvoja mladež!“ — Čegava pa naj bo, če ne njena? Ali morda tistih, ki že v grobu spe? In za to mladino se spuščajo v boj in jo skušajo prikleniti nase z denarjem, službami in protekcijami.

Koliko trpi dandanes tako slabo plačano učiteljstvo, pionirstvo našega nad vse poštenega slov. ljudstva od teh oznanjevalcev „miru in ljubezni“? Ali niso tudi učitelji poslani od Boga?

Li morebiti mislite, da je ljudstvo, dandanes še tako nevedno ko nekdanj, da vam vse veruje? Ali mislite, da ljudstvo nič ne vidi, nič ne sliši? Kedo je kriv, če se med ljudstvom širi hinavščina, če ne oni, ki širijo take nauke in tako moralo med njim. Kedo vzgaja večje denuncijante, ako ne baš duhovstvo? In to imenujejo gospodje edino pravo, krščansko odgojo in izobrazbo. Ta greh proti človeški naravi ne more ostati brez zlih posledic. Iz zla se vedno rodi novo zlo. Tudi vaše delovanje bo zadela enkrat usoda. Nadjam se, da vam ne bo mogoče ljudstva do korena pokvariti, ampak da se bo uprlo vse ono dobro in blago, ki mu ga je Bog položil v dušo in srce proti pogubnim naukom, da se bo zavedlo svoje človeške dostojanstvenosti in se vas bo otreslo. Tudi vaša zvezda bode otemnela. Vsaka zloraba se mašuje nad onim, ki jo je zakrivil. Menite li, da ostane zloraba prižnice, spovednice in cerkve brez kazni?

Živite, kakor je živel Kristus, potem boste lahko učili druge, kako naj žive! Takrat boste v resnici izobraževali ljudstvo. „Po njih delih jih boste spoznali“, pravi sv. Pismo. — In mi vas poznamo!

Odkrit „klerikalec“.

Iz Razbora pri Slovenj-gradu. „Slov. Gospodar“ pribečuje redno dopise od nas Razborčanov. Enkrat nas pošlje v velikem številu v Staritrq na zborovanje Km. zveze, drugič ustanavljamo z ogromnim navdušenjem „Katoliško bralno društvo“, ki je morda za lažnjive dopisune in pa za krojača Filipa primerno in potrebno, nam je pristop nemogoč, ker hočemo tudi kaj drugega čitati, ne samo lažnjivega „Slov. Gospodarja“. Ustanovni občni zbor je dopisnika lahko o tem prepričal. Nepošteno ravna s pastirji, kateri so mu tudi pomagali ustanoviti „izobraževalno“ društvo, da jih zato blati po „Sl. Gospodarju“, ker so po stari šegi žgali pred Janezom Krstnikom kres. Smešno in hudobno pa je, da nas kmete in gospodarje napada, da smo se udeležili gospodarkega shoda, katerega je priredil okr. odbor Narodne stranke za šoštanjski okraj. Na shodu nam je gosp. učitelj Lukman lepo in zanimivo predaval o

čebelarstvu, zlasti o premakljivem satovju ter o koristi čebele pri sadnem drevju. Čebele nam neposredno veliko sadnega cveta oplodijo s tem, da pobirajo cvetni prašek. S tistimi neumno izmišljenimi vešami in gosenicami pa si naj pusti katoliški (to se pravi lažnjivi) dopisnik oploditi svojo neumno butico. Drugi govornik g. Volk je poljudno razlagal mogočo razbremenitev kmečkih posestev, govoril o pomenu vknjiženih terjatev ter osebnega kredita za kmete. Tretji govornik je razpravljal pomen cepljenja svinj proti rdečici (perečemu ognju) o zavarovanju živine itd. Ker se dopisniku zdi važno omeniti, da je za zborovalce nekega shoda Narodne stranke ob priliki državnozbornskih volitev nosil pivo nek osel, ki bi tudi lahko bil zavarovan proti poginu, mu povemo, da je bil to farovski osel, katerega je njegov gospodar sam spremljal v Slovenjgradec po pivo. Če se lažnjivi dopisnik spominja Žužetovih ovc, bi bilo pač pametnejše, da se spomni one stave v neki gostilni v Topolici, da bo dal za vsak glas, katerega dobi g. Ježovnik v Razboru po en rep iz svojega hleva. Seveda sedaj ne more stave spolniti (kar pravzaprav ni možko od njega), ker stavitelj in njegov tovariš nimata oba skupaj toliko repov v svojem hlevu kakor je dobil g. Ježovnik v Razboru glasov. Sicer pa naj bodo naši farovski podrepaniki prepričani, da jim to blatenje in pačenje resnice o priliki poplačamo z odločnim in značajnim nastopom. **Razborčani.**

— **Otrokom, pa tudi mladim in starim slabotnim ljudem** priporočamo sladovne kopelji (Malzbäder). Za otroško kopelj je dovolj 1 kg, za kopelj za odrasle 2 do 2 in pol kg na debelo zmletega ječmenovega sladju. Ta množina se kuha v platneni vreči eno uro v 6 do 8 litrov vode. Ta zvrtek (absud) se pusti na toplem še eno uro lugati ter ga potem prilij v kopelj. Dobro posledice takih kopelji se kažejo že po 4 do 6 tednih, otroci se okrepe in začnejo hoditi.

— **Nervozni ljudje** naj ne ostajejo pri kopanju dolgo v vodi, tudi naj ne sede mirno v vodi ampak naj se čvrsto in mnogo pregibljejo in plavajo.

— **Davek na neumnost.** Mala loterija je nesla državi 1905. l. samo 30 milijonov kron čistega dobička! V loterijo stavimo vsak dan 86.000 K dobimo pa samo 42.000 K (48'83 %). Ako stavimo 100 K pograbi država čistega dobička 28 K — 100 K se razdeli tako-le: igralcem 50 K — za upravo loterije 22 K in državi 28 K — kar znaša 100 K. — Koliko je slovenskih revežev, ki nimajo ni grižljeja poštene, redilne hrane, ne požirka zdrave pijače, ne dobre obleke ne obuvala, ki pa vendar nosijo svoje groše v loterijo! Že trideset let se nekateri poslanci potegujejo za to, da naj se mala loterija odstrani, pa zastonj, borili se bodo morda še 30 in morda celo več let. Dokler se ljudstvo ne spametuje, ne bo konec te nemoralne igre.

— **Kurnik mora biti zračen.** Letne noči so tople. V kurniku zaprte kure morajo imeti dovolj svežega zraka, zato treba osneti okna na kurniku in otvor zadelati z drotno mrežo. Paziti treba, da ni v kurniku prepah, kar kuram zelo škoduje. Skrbeti moramo za največjo snago v kurniku, za kolikor mogoče svetlobe in za hitro in lahko premeno zdravega zraka. V takem kurniku perutnina dobro uspeva.

— **Med je za otroke,** ki naglo rastejo in so vsled tega blede in slabotni, jako dobra jed. Taki otroci sami kažejo poželenje po sladkih jedeh. To poželenje navstaja vsled potrebe primesti telesu takih snovi, katere naglo in neposredno prehajajo v kri in tako sposredujejo zdatnejšo premeno snovi; zato ne smemo z medom štediti. Posebno dobro je dati otrokom za zajutrek mleka oslajenega z medom in dobrega domačega kruha. To je najbolj zdrav in najbolj prebavljiv zajutrek, posebno pozimi je taka hrana otrokom prikladna in koristna. Mleko s kruhom daje otrokom dobro hrano, med je pa ogreva in krepi dihalo. Mnenje, da je med neprebavljiv, je napačno.

— **Pustite otroke igrati na pesku.** Nič zato, če si tudi malo pomazejo obleko in če si tu pa tam eden ali drugi naših malih nasuje malo peska v usta. Skrbeti treba, da je pesek čist, zrak čist in da otroke kdo nadzoruje. Begajo naj pa bosi po pesku, to jim posebno dobro dene.

Stanje hranilnih vlog —
— 24½ milijonov kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

v lastni hiši v Prešernovih ulicah št. 3
poprej na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignene obresti vsakega pol leta h kapitalu. — Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4¾% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. Dolžniku je na prosto voljo dano, svoj dolg tudi poprej poplačati.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne listine.

Rezervni zaklad nad 900.000 kron.

25 12-8

Novi lovski zakon

je ravnokar izšel, cena kartoniranemu izvodu K 1'20, po pošti K 1'30. Založila Zvezna trgovina v Celju.

Zvezna tiskarna v Celju.

Priporoča se sl. zayodom in uradom, sl. učiteljstvu, gg. trgovcem in p. n. občinstvu za vsakovrstno izvrševanje tiska od navadne do najmodernejšee oblike. Motorni, oziroma električni obrat. Najmodernejšee črke. Najnovejši stroji. Hitra in okusna izvršitev tudi največjih del. — V zalogi ima in tiska v več barvah izdelane krasne diplome. Dalje uradne tiskovine, zavitke, račune, pismene papirje, cenike, etikete, bolete, jedilne liste, časopise, knjige, brošurice, cirkularje, reklamne liste, lepake, opomine, vabila, podobice, spovedne listke, razglednice, vizitke, poročna naznanila, vabila, letna poročila, prospekte, vstopnice, dekrete, vožne listke, mrtvaške listke. hranilne in zadružne knjižice, računske sklepe, šolske tiskovine in druge v tiskarsko stroko spadajoče stvari.

Zahvala.

Za vse dokaze sočutja povodom bolezni in smrti našega preljubega očeta oz. tasta in starega očeta gosp.

Jernej Meha

izrekamo našo najsrčnejšo zahvalo. Istotako tudi vsem, ki so spremili nepozabnega rajnega k večnemu počitku posebno še prečast. g. župniku Korenu in slavni žalski požarni brambi.

446 1 **Žalujoči ostali.**

Oklic.

Naznanja se splošno, da se hočeta poročiti:

1. Rudar Alojzij Mernik, stanujoč v Meerbecku, Z cesta 17, sin posestnika Aleksandra Mernika in njegove žene Neže, roj. Spile, oba stanujoča v Slavkovi, okr. glavarstvo Konjice in

2. zasebnica Frančiška Konec, stanujoča v Meerbecku, Z cesta 17, hčer posestnika Franca Konca, stanujočega v Stranica in njegove umrle žene Marije, roj. Bogina, nazadnje stanujoče v Stranica, okr. glav. Konjice.

Naznani se ta oklic v „Domovini“ in v občini Baerl.

V Baerlu, 10. avgusta 1907.

Stanovski uradnik: Moebus.

Zahvala.

Za odkritosrčno sočutje o bolezni in smrti, za darovane vence, za mnogobrojno udeležbo pogreba našega ljubljenelega so-proga, oz. očeta, starega očeta, tasta in brata, blag. gospoda

Anton Kukovič-a,

c. kr. naddavkarja v pokoju

izražamo vsem dragim prijateljem in znancem najtoplejšo zahvalo.

Posebno pa si dovoljujemo, zahvaliti se tem potom preč. g. kanoniku J. Vohn, prem. g. opatu Fr. Ogradiju, celjski in zunanji duhovščini, zastopnikom raznih uradov, osobito onim davkarije; gospodom pevcem za ganljive žalostinke doma in na grobu.

Žalujoče rodbine Kukovič, Pirkmaier, Kosi.

Milan Hočevnar — Celje

Glavni trg št. 10

Priporoča direktno **kavo** kila po K 2.—, drugih vrst po importirano arabsko K 2.40, 2.80, 3.20, 3.60 itd. trikrat na teden **kavo** kila po K 2.80, 3.20 in 4.—. Fino svežo praženo **bučovo olje**, **ogrsk** **salame**, **švicarski sir**, **radajnsko**, **slatinsko kisl** **vođo**. Galico, **žveplo**, **rafijo** in **Bartelnovo klajno apno**.

Premog s pečovniških jam. — Prodaja na drobno in v celih vozovih. 263 — 17

1000 kron ! !

342 12-10

nagrade ni toliko vredno kakor dobra, zelo moderna rem. gloria

srebrna ura za gospode

poprej
K 20

sedaj
K 8

Vsaki uri je priložen garancijski list za 3 leta. — Ta dobro izdelana ura ima skrbno preiskano kolesje, ki teče v kamenju, lepo gravirane pokrovec (odskakujoče) in stane mesto K 20 le K 8 s sekundnim kazalcem K 9.

Razpošilja proti poštnemu povzetju

Avstr. družba za izvoz ur (Ö. Uhren Export-Gesellschaft) Dunaj XV/1, Westbahnhof 97.

ZAHVALA.

Za mnogobrojno spremstvo k zadnjemu počitku in od blizu in daleč izražena sočutja, k Vsegamočnemu odpoklicanega, nepozabnega in preblagega očeta, gospoda

JAKOB BRINOVČ-A

veleposestnika in gostilničarja na Vranskem

izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem najiskrenejšo zahvalo. Osobito se zahvaljujemo preč. tuji in domači duhovščini, g. županu K. Schwentnerju z občinskim odborom in posojilnici za darovane vence, čislanim uradnikom, učiteljem in tržanom, vsem tolažiteljem med kruto in dolgo boleznijo, osobito vranskemu zdravniku dr. Karbi, slavni požarni brambi za spreved in slavnemu pevskega društva „Vranska Vila“ za ganljivi žalostinki.

Vransko, dne 18. avgusta 1908.

440 1

Žalujoči otroci.

Št. 1375.

444

Razpis natečaja.

Učiteljske službe.

V političnem okraju Celje se sledeče učiteljske službe v definitivno oz. v provizorično popolnitev razpišejo:

Na novoustanovljeni dvorazredni ljudski šoli v Pernovem, II. krajni razred, krajni šolski svet Galicija, mesto nadučitelja in ene učiteljice; na trirazrednici na Frankolovem, III. krajni razred, mesto učitelja; na trirazrednici v Št. Petru na Međv. s., III. krajni razred, mesto učiteljice ozir. učitelja;

na trirazrednici v Jurkloštru, II. krajni razred, mesto učitelja oz. učiteljice; na enorazredni ljudski šoli pri Sv. Miklavžu nad Laškem, II. krajni razred, mesto šolskega vodje.

Pravilno opremljene prošnje je postavnim službenim potom vložiti do **15. septembra 1908** pri dotičnih krajnih šolskih svetih.

CELJE, dne 13. avgusta 1908.

Zavitke priporoča ZVEZNA TISKARNA v CELJU.

24 24—85

Nova vinska postava

v obliki plakata
dobiva se v

Zvezni trgovini v Celju

Cena 60 vinarjev, po pošti 70 vinarjev. Znesek se pošlje po nakaznici ali v znamkah.

54 48

Moderno sukneno, volno svilen in perilno blago radi prevelike zaloge odslej po iznenadno nižanih cenah priporoča tvrdka

Karol Vanič ✱ Celje ✱ Narodni dom

Proda se

iz proste roke v Letušn, Savinska dolina, posestvo, obstoječo iz novozidane hiše ob cesti, z lepim sadnim vrtom, s pripadajočim gospodarskim poslopjem, 9 njiv, 3 travnikov in 2 lepo zrastelih gozdov. V kuhinjo je napeljan vodovod, zraven ceste je tudi dober kamnolom. Oddaljeno je četrto ure od kolodvora Rečica na Paki. Cena po dogovoru. Resni kupci naj se oglasi pri posestniku **Franc Goltniku** istotam. 445 3-1

Solicitatorja

sprejme

dr. R. Pipuš, odvetnik
v Mariboru. 428 3-2

Sprejem takoj pomočnika

kateri je popolnoma zmožen **železninarske stroke**. 442 3-1

J. Krašovic, žalec

Dijake

iz boljše hiše, ki obiskujejo spodnjo gimnazijo ali mešč. šolo, sprejme na stanovanje in hrano bivša učiteljica, sedaj hišna posestnica v Celju. Staro, dobro znano stanovanje, izvrstna hrana, zdravo stanovanje, velik vrt, ljubeznjivo ravnanje z dijaki. Vprašati je treba v **Gospeski ul. 30, Celje**. 435 3-3

Ivan Naraks

v Gornji Ložnici pri Žalcu
izdeluje

soda-vodo in pokalice

najizbornejše kakovosti.

Razpošilja na vse strani točno, cene nizke, postrežba solidna.

V zalogi imam vedno **oglikovo kislino (Kohlensäure)**.

P. n. gostilničarjem se priporoča za obilna naročila.

ANTON KOLENC, Celje
Graška cesta 22 in Nar. dom.

Trgovina specerijskega blaga ter deželnih pridelkov na debelo in drobno.

Kupčija in prodaja vsakovrstnih deželnih pridelnih različnega sadja, svežega in suhega kakor: jabolke, kutne, hruške, črešnje, češnje, marelice, breskve, dren, orehe, kostanj, pravi in divji. Vsakovrstno žito kakor: pšenica, oves, rž, koruza, laneno seme, konopljeno seme, krompir, fižol, bob, grah, predivo, bučno zrnje, koruzno slamo od storžev. Nadalje: maline, jagode, suhe gobe, malisno štupo, mravljinčne jajca, želod, vosek, maslo, mešane lase, smrekovo, borovo, macesnovo seme, macesnovo gobo, bezgovo gobo, vsakovrstne cvetke in korenine raznih zemljišč kakor: tisoč rože, bezgovo cvetje, arnika, lipovo cvetje, sploh vse cvetke in korenine lepo posušene. Lepo pitano kurentino, kakor: piščance, race, gosi, kapune in purane. Za takojšnje pošiljatev vzamem vsako množino lepe pšenice. Kdor je kaj ima, naj se oglasi. 40 52-32

Učenec

čvrst, poštenih starišev, z dobro šolsko izobrazbo se sprejme v večjo trgovino z mešanim blagom na deželi. — Naslov pove upravništvo „Domovine“. 439 3-2

V Ameriko in Kanado

je najsloženje in najbolj gotovo poovanje s

Kunard-progo

Odhod iz domačega pristanišča **Trsta**: Slavonija 25. avgusta 1908. Panonija 8. septembra. Carpathia 22. sept. Iz **Liverpola**: Lusitanija (največji in najlepši parnik sveta) dne 5./9., 8./10., 24./10. Mauretania 22./8., 12./9., 10./10.

pojasnila in vozni listki se dobe pri **Andrej Odlasku, Ljubljana** Simleškova ulica št. 25, poleg cerkve Svca Jožasa.

Edina slovenska puškarska tvrdka

Ludvik Borovnik

v Borovljah na Koroškem.

Najboljša delavnica za temeljito popravo, lovskih pušk, za izdelovanje novih vložnih cevi za kroglice in drobni svinec, za nasa-janje novih kopit. Dela po najnižjih cenah! Kdor si želi nabaviti novo, zanesljivo in ceno puško, naj zahteva najnovejši slovenski cenik, kateri se brezplačno dopošlje.

Velika zaloga raznovrstnih revolverjev od 7 K naprej. 216 50-21

IVAN RAVNIKAR, CELJE

Telefon števil. 17.

priporoča svojo dobro založeno zalogo specerijskega blaga, suhih in oljnatih barv, firneža, karboleja, ter vseh vrst lakov in čopičev. Kupuje in prodaja deželne pridelke in suhe gobe ter jih plačuje po najvišjih cenah. Zaloga najfinejšega čaja, ruma, zdravilnega konjaka, brinjevca in vina vseh vrst (lacrimae Cristi in drugih). Vsako konkurenco vzdržujočo kavo, surovo, kakor štirikrat na teden sveže žgano. 23

Premog iz Zabukovskih jam (Buchberg), kateri je do danes najboljši, prodajam po originalnih cenah na cele železniške vozove, male vozove in na drobno v hišo postavljen.

Za namakanje črešenj, višenj in zelenih orehov pravo pristno vinsko žganje in slivovko. — Velika zaloga voščenih in drugih sveč, toaletnega mila in kalodonta.

Sprejem **učenca** iz dobre hiše ter z primerno šolsko izobrazbo.

Na debelo in drobno. Poštna naročila se točno izvrše.

Slovenci! Kupujte vžigalice v korist družbi sv. Cirila in Metoda!

NOXIN

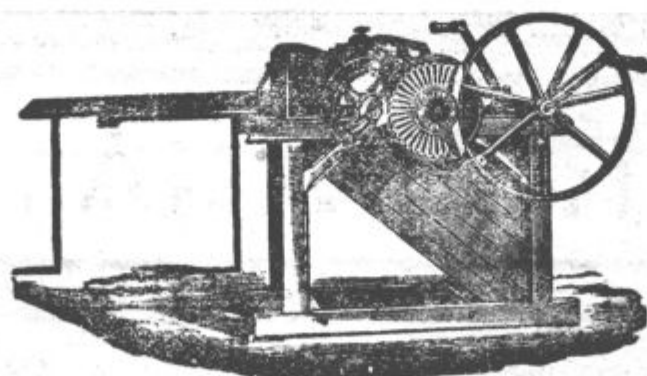
Najboljše mazilo za črevlje

Dobiti je v vseh boljših trgovinah. Glavni zastopnik

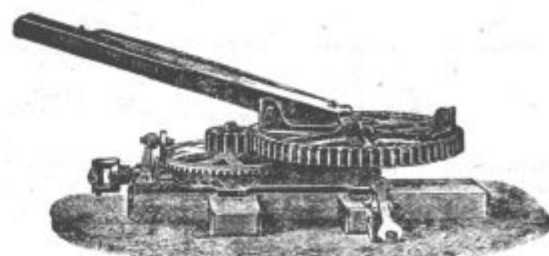
za Spodnje Štajersko

Zalag. Druškovič & Valenčak Slov. Gradec. 308 20-14

Velike skrbi

dela kmetu pomislek, kje naj dobi zadosti delavnih moči in če ima le kaj obsežno posestvo, mora si omisliti stroje. Opravičeno pa je marsikoga strah, kje naj kupi zanesljiv stroj, ker je med dobrimi izdelki tudi mnogo slabega. Ako hočete biti pošteno postreženi, obrnite se na domačo tvrdko:

Trgovina z železnino **'MERKUR'**, P. Majdič v Celju

ki ima vsak čas velikansko zalogo najboljših

mlatilnic na roko in gepelj, gepljev, navadnih čistilnic, kakor takih na 6, 7 in 8 sit, trijerjev, slamoreznic itd.

Ceniki zastonj!

Ceniki zastonj!

Samo

do 1. septembra se zaradi končane sezije prodaja cela zaloga letnega blaga po čudovito znižanih cenah

v trgovski hiši

na debelo in drobno

R. Stermecki, Celje

16 47-82

Savinski liker

preiskan in preizkušen na ces. kr. poljedeljskem preizkuševališču na Dunaju.

Savinski liker

je pripravljen iz planinskih in gorskih zelišč, ter se priporoča kot krepčilni napoj v zdravstvene namene. Lastnik znamke

VINCENC KVEDER žalec v Savinski dolini, Stajersko.

13 130-85

Kupujte narodni kolek!

Slovenci! Kupujte vžigalice v korist družbi sv. Cirila in Metoda!

Darujte družbi sv. Cirila in Metoda.

POSOJILNICA V CELJU

v lastni hiši
Narodni dom

Posojilnica uraduje
vsak dan od 9. do
12. ure dopoldne
razun nedelje in
= praznikov. =

POSOJILNICA V CELJU, ki je bila leta 1881 z neomejeno zavezo ustanovljena, šteje sedaj nad 4200 zadruženikov, kateri imajo vsega nad 88.000 kron vplačanih deležev ter ima sedaj nad 6 milijonov kron hranilnih vlog in nad 340.000 kron rezervnega zaklada.

Hranilne vloge sprejema od vsakega, ako tudi ni član zadruge ter jih obrestuje po 4 1/2%. Posojilnica plačuje rentni davek sama, ne da bi ga odtegnila vlagatelj. Posojila daje na osebni ali hipotekarni kredit proti 6%, 5 1/2% in 5% obrestovanju.

80 48-29

ZVEZNA TRGOVINA CELJU

ROTOVŠKA ULICA ŠT. 2. ROTOVŠKA ULICA ŠT. 2.

Velika zaloga svinčnikov, peres, peresnikov, radirk, kamenčkov, tablic, gobic, črnila, trgovskih in odjemalnih knjig, zavitkov, papirnatih vreč itd. itd.

Časovni predmeti: papirnati krožniki, servijete, konfeti, serpentine, lampijoni in dr.

TRGOVINA S PAPIRJEM, PISALNIM
IN RISALNIM ORODJE

LASTNA ZALOGA
ŠOLSKIH ZVEZKOV IN RISANK

NAJVEČJA ZALOGA
VSEH TISKOVIN ZA URADE IN PRIVATNIKE

CENIKI BREZPLAČNO NA RAZPOLAGO
SOLIDNA IN TOČNA POSTREŽBA.

K seziji priporoča:
Lampijone,
Serpentine,
Korijandoli,
Karte za tombolo in
šaljivo pošto.

Brzojavi: „Kamnoseška industrijska družba Celje“.

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška industrijska družba.

Stavbena in umetna kamnoseška obrt s strojnimi obratom. :::

Izvrševanje vseh stavbenih del kakor stopnic, fasad, podbojev, pomolov, nastavkov itd. iz različnih kamenov in cementsa. :::

Specijalna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, kropilnih in krstnih kamnov itd. :::

Brušenje, puliranje in struganje kamena s stroji.

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in sijentov po raznovrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betoniranih rodbinskih grobišč (rakev). :::

Tlakovanje cerkva, dvoran in hodnikov s samotnim ali cementnim tlakom. :::

Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj idočih marmornih vrst v vseh oblikah.

Popravljanje spomenikov, udelavanje napisov v iste. :::

Južnoštajerska hranilnica v Celju

v Narodnem domu

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po štiri odstotke ter pripisuje vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Gornji Grad, Sevnica, Šmarje, Šoštanj in Vransko in rezervna zaklada, katera znašata vže nad 280.000 K. Zato razdeli znatne svote v občekoristne in dobrodelne namene za gori navedene okraje. Dosedaj jo dovolila za dijaške ustanove 30.000 K, za vodovodne naprave 10.000 K, za napravo potov 1500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 2.400 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 2.000 K, skupno tedaj nad 45.000 K.

Slovinci, poslužujte se

79 48-29

južnoštajerske hranilnice

pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih,

da se naloži denar za mladoletne in varovance izključno le v **južnoštajersko hranilnico.**

ZVEZNA TRGOVINA, CELJE, Rotovška ul. 2.

Seznamek založnih knjig.

Zbirka domačih zdravil s poljudnim opisom človeškega telesa. (IV. pomnoženi natis)	K	1'—
Nova pesmarica. Zbirka najbolj znanih slovenskih in slovanskih pesmi. Mehko vezana K 1'60, eleg. vez.	"	2'40
Obrtno knjigovodstvo s kratkim poukom o menicah, spisal dr. J. Romih	"	1'60
Občinski red. Zbirka zakonov, zadevajočih posle obč. področja, spisal dr. I. Dečko, I. zv. K 3'60, trdo vez.	"	4'40
Milinarjev Janez, slovenski junak ali vplemenitba Teharčanov IV. natis	"	—'80
Kmetijsko gospodarstvo, II. popravljeni in pomnoženi natis. Spisal V. Rohman, vezano v platno	"	1'60
Zbrani spisi P. Pajkove, I. zv. broširan	"	2'—
Zbrani spisi P. Pajkove, II. zv. broširan, K 2'—, eleg. vezan	"	3'—
Zabavnik, spisal A. Brezovnik	"	1'40
Trtna uš in trtoreja, spisal Ivan Belé	"	—'80
Luči, Funtek, broširane K 1'40, vezane	"	2'20
Gedichte, Vodovnik-Siegensfeld, eleg. vezane	"	2'—
Civilno-pravdni red, dr. L. Filipič, v platno vezan	"	5'—
Naš dom. I. zv. Vsebina: „Cesarjevič in sestra dvojčkinji“ in „Krajevna kronika Teharskih plemičev“, broš.	"	—'50
Naš dom. II. zvezek. Vsebina: „Zadnji grof Celjski“ in „Iskalci biserov na otoku sv. Duha“, broširan	"	—'50
Naš dom. III. zvezek. Vsebina: „Vojna leta 2000“ in „Doma in na tujem“, broširan	"	—'50

Naš dom. IV. zvezek. Vsebina: „Ciganka“, izvirna povest ter razne humoreske, broširan	K	—'50
Naš dom. V. zvezek. Vsebina: „Pavlo Črnokril“, „Nu, občinstvo“, „Ljubezen do domovine“, „Pesem o hudourniku“, „Karin“ in „Plesati ni znal“, broš.	"	—'50
Naš dom. VI. zvezek. Vsebina: „Pevčevo srce“, „Krvava svatba v Kijevu“, „Priatelj Lovro“	"	—'50
Naš dom. VII. zvezek. Vsebina: „Palica Petra Gašparja Sveteckega“, „Zvonikar“, „Sodba“, „Poezija in proza“, „Vij“	"	—'50
Kržišnik: Male pesmi za mladino, broširane	"	—'24
Ivan Bele: Viničarjev kašipot, navod, kako vinograde nanovo zasajati in obdelovati, broširan	"	—'60
Dr. A. Božič: Lovski zakon za Štajersko, kartoniran	"	1'20
Der Panславismus. Eine nationalpolitische Betrachtung broširano	"	—'60
Prof. Jos. Kožuh: Navodilo h kartografičnim osnovam, vezano v platno	"	4'—
Prof. Jos. Kožuh: Pregledni izpisek iz navodila h kartografičnim osnovam, broširano	"	—'20
Red za šolske sluga	"	—'24
Šolski red	"	—'30
Madeži in njih snajenje, praktično navodilo, kako je snajiti madeže na raznem blagu, kovinah itd. kartonirano	"	1'—
Srbske narodne pesmi. Sestavil J. Mohorčič	"	—'40

OPOMBA. Pri naročilih prosimo, da naj blagovolijo cenj. gospodje odjemalci denar naprej poslati, sicer se na naročila ne ozira. Za poštino je dodati za knjige v vrednosti do 1 krone 10 vin., do 2 kron 20 vin., čez 2 krone pa 30 vin.

Trgovina knjig, papirja, pisalnega orodja itd. Prodaja igralnih kart.